

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Facebook : www.facebook.com/constitutionalcourt.thai
E-mail : pr_constitutionalcourt@gmail.com

ข่าวที่ ๘/๒๕๕๗

วันศุกร์ที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

วันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญมีการพิจารณาพรรคคดีและมีผลการพิจารณาในคดีที่สำคัญ ดังนี้

๑. เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผู้ร้อง) เสนอเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ว่า การจัดการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๒๘/๒๕๕๗)

คำร้องนี้ ผู้ร้องได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ

(๑) การเลือกตั้งเป็นการทั่วไปตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ มิได้กระทำขึ้นเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร จากกรณีที่มีการกำหนดให้เลือกตั้งใหม่ภายหลังวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ สำหรับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่มีปัญหาจำนวน ๒๘ เขต ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าเป็นการเลือกตั้งที่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ โดยชัดแจ้ง

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการรับสมัครรับเลือกตั้งทั่วไป โดยมีได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ ประกอบมาตรา ๓๐ จากกรณีที่กำหนดให้พรรคการเมืองที่ประสงค์จะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ไม่สามารถเข้าไปยังสถานที่รับสมัครได้ ให้ไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานไว้ที่กองบังคับการปราบปรามหรือสถานีตำรวจนครบาลดินแดงในเวลาก่อน ๐๘.๓๐ นาฬิกา เพื่อให้ได้สิทธิในการจับสลากหมายเลขผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคนั้น ๆ รวมถึงในการรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตในหลายจังหวัดมีการแจ้งเปลี่ยนแปลงสถานที่รับสมัครเลือกตั้งโดยไม่มีการประกาศให้ทราบล่วงหน้าโดยเปิดเผย เป็นเหตุให้ผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งไม่ทราบและไม่สามารถเดินทางไปสมัครรับเลือกตั้งในสถานที่ที่สมัครรับเลือกตั้งใหม่ได้ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า การดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่างๆ โดยเฉพาะกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อหลักความเสมอภาค ไม่เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ และมาตรา ๓๐ ทำให้กระบวนการเลือกตั้งครั้งนี้มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๓) คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการนับคะแนนเสียงเลือกตั้งขัดต่อหลักการลงคะแนนลับ และทำให้การเลือกตั้งที่กำหนดขึ้นในภายหลังเป็นอันไร้ผล เพราะบัตรเลือกตั้งที่ได้จากการเลือกตั้งเป็นบัตรเสีย ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการดำเนินการที่ขัดต่อหลักการลงคะแนนลับและถือเป็นเรื่องร้ายแรง และกระทบต่อสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนมาก จึงมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๖ (๑) มาตรา ๙๓ และมาตรา ๓๐ และ

(๔) คณะกรรมการการเลือกตั้งปล่อยให้มีการใช้อำนาจรัฐที่ก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมจากกรณีที่นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งระบบบัญชีรายชื่อลำดับที่ ๑ ของพรรคเพื่อไทย ได้ออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในท้องที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่

ใกล้เคียง โดยใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งละเลยต่อหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ปล่อยให้การใช้อำนาจรัฐในการออกประกาศและมีคำสั่งต่างๆที่ทำให้การจัดการเลือกตั้งไม่สามารถดำเนินไปได้โดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้ร้องจึงเสนอเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕(๑) ว่า การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ขอให้เพิกถอนการเลือกตั้งครั้งนี้ และให้มีการดำเนินการจัดการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปขึ้นใหม่ให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไป

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีเหตุแห่งคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัย ก่อนว่าการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการเลือกตั้งที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเสียงข้างมาก (๖ ต่อ ๓) สรุปได้ว่า การที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นั้น เมื่อได้ดำเนินการเลือกตั้งเป็นการทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไปแล้ว ปรากฏว่ายังไม่มีจัดการเลือกตั้งสำหรับ ๒๘ เขตเลือกตั้ง ซึ่งยังไม่เคยมีการสมัครรับเลือกตั้งมาก่อนเลย จึงถือได้ว่าในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มิได้มีการเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ส่วนการที่จะดำเนินการจัดการเลือกตั้งสำหรับ ๒๘ เขตเลือกตั้ง หลังวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นั้น ก็ไม่สามารถกระทำได้ เพราะจะมีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักรเช่นเดียวกัน เป็นผลให้พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง

๒. เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๔ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการรับสมัครเลือกตั้งใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป (เรื่องพิจารณาที่ ๒๖/๒๕๕๗)

คำร้องนี้ผู้ร้องอ้างว่า ตามที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันอาทิตย์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยผู้ร้องได้กำหนดช่วงเวลารับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แต่ปรากฏว่าในช่วงระยะเวลาที่กำหนดได้มีกลุ่มผู้ชุมนุมปิดล้อมสถานที่รับสมัครเลือกตั้ง เป็นผลให้ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือไม่สามารถจัดให้มีการรับสมัครรับเลือกตั้งได้ในจำนวน ๒๘ เขตเลือกตั้ง โดยผู้ร้องเห็นว่าไม่มีบทบัญญัติมาตราใดให้อำนาจผู้ร้องในการประกาศกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งขึ้นใหม่หรือกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งเพิ่มเติม จึงมีมติขอให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล ฯ เพื่อให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ ประกอบมาตรา ๙๓ ต่อมานายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งทราบว่า ได้ส่งเรื่องและความเห็นของผู้ร้องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว ซึ่งมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นของผู้ร้องว่า การดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งใน ๒๘ เขตเลือกตั้ง กำหนดให้ผู้ร้องมีอำนาจในการกำหนดวันรับสมัคร

เลือกตั้งเพิ่มเติมกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ รวมทั้งการประกาศงดเว้นการจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งและนอกราชอาณาจักรนั้น ไม่สามารถกระทำได้ แต่เป็นอำนาจของผู้ร้องที่สามารถกระทำได้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อมาผู้ร้องได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาและยืนยันความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อที่ผู้ร้องจะได้เสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือเรียนเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งขอแจ้งให้ทราบว่า คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวและมีมติรับทราบคำชี้แจงดังกล่าวแล้ว ผู้ร้องเห็นว่า กรณีดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นกรณีที่เกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะรัฐมนตรี อันเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญที่มีใช้ศาลตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๗ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ไว้แล้วว่า พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง ดังนั้น เหตุในการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้หมดไปแล้ว กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์แก่คดีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องนี้ต่อไป ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง
